

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés Zala megye, 2023.07.03-07.10.

Időjárás: A múlt héten folytatódott a meleg, eleinte mérsékelt csapadékos majd száraz időjárás. Eső 2-3 nap hullott, 12-18 mm mennyiségben. A páratartalom magas volt (>70 %). A minimum hőmérséklet 11,6-17,1 °C, a maximum 24,0-32,3 °C között változott (átlag: 17,8-24,7 fok).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA, REPCE

Növényfenológia: Őszi árpa: betakarítás, őszi búza: érés, betakarítás.

Károsítók:-

Az őszi árpa betakarítása a vége felé közeledik, megkezdték a búza és a repce aratását.

KUKORICA

Növényfenológia: szármegnyúlás, ~140-180 cm-es magasság, címerhányás kezdete.

A kukoricában kihelyezett fénycsapda (Hottó) egyelőre nem fogja sem a **gyapottok bagolylepkét**, sem a **kukoricamolyt**. A kukoricamoly lárva kártétele góc-szerű a megyében, lokális, a védekezések folyamatosak. A már virágzó állományokban a méhekre nem jelölésköteles készítmények használata javasolt.

A **kukoricabogár** rajzása megindult a monokultúrás területeken. Egy-egy táblán –a populáció nagyság miatt – már állományvédelmet is terveznek. A sárgalapok kihelyezése és/vagy az állomány szemle javasolt.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: virágzat kiemelkedése, ~170 cm-es magasság, virágzás kezdete.

Napraforgóban a **levéltetvek** jelenléte, felszaporodása minimálisra szorult vissza. A **poloskák** népsége gyenge szintű, kártételük nem erősödött, egy-egy állományban góciókban növényenként ~4-6 szúrásnyom látható de a legtöbb esetben a kártétel észlelési szintű.

Napraforgóban az alsó leveleken az **alternáriás foltosság** gyenge mértékű fellépése tapasztalható, a növények ~15-20 %-án. A fertőzöttség nem emelkedett jelentősen. Erősödött azonban az alsó levelek (1-2 levélemelet) élettani eredetű sárgulása, hullása.

BURGONYA

Növényfenológia: gumófejlődés.

Károsítók:

A **burgonyabogarak** népsége minimálisra csökkent, de a táblákat érdemes többször átjárni, mert góc-szerűen még mindig találhatóak túlnyomó többségben idős lárvák (egy-egy tövön 3-8 db idős, L4-es lárva). Ezek foltoszerű kezelése (ahol lehet) szükségessé válhat, elsősorban házi kertben.

Az **alternáriás levélfoltosság** tünetei enyhén növekednek állomány szinten. A fertőzöttség gyenge fokozatú az alsó leveleken, a növények ~5-10 %-án.

A **burgonyavész** tünetei nem erősödtek a múlt hetéhez képest, de a csapadékos napokon újabb fertőzési ciklus indult el, melynek tünetei a napokban várhatóak. A fertőzési nyomás a

csapadékos napokon továbbra is magas, de száraz, 30 fok feletti hőmérséklet esetén csökken. A megelőző védekezések elvégzése javasolt.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: gyümölcsnövekedés; cseresznye, meggy: szüret után.

Alma, körte: gyümölcsnövekedés (~70-90 %-os gyümölcsméret, gyümölcs színeződés kezdete);

Károsítók:

Almában a betegségek tekintetében nem állt be jelentős változás.

A **varasodás** fertőzésveszélye az esős napokon közepes, házi kertben, ahol közepes-erős lomb- valamint gyümölcsfertőzöttség jellemző, a fertőző konídiumok nagy tömege miatt erős szintű. A gyümölcsök fejlődésével a betegségre való fogékonyság fokozatosan csökken, de az intenzív védelem továbbra is nagyon fontos.

A **lisztharmat** fellépése továbbra is kisebb jelentőségű, kivéve az érzékeny fajtákat, ezért további intenzív védekezés javasolt.

Almában az **almamoly** rajzása folyamatos, enyhén csökkenő, 16-22 db imágó/csapda/3 nap fogással! A védekezés időszerű és javasolt. Házi kertben (védelem nélkül) 2-5 %-os gyümölcsfertőzöttség tapasztalható. Az **almalevél-aknázómoly** rajzása folyamatos, csökkenő egyedszámmal és kártételi nyomással (16-38 db imágó/csapda/3 nap).

Almában (házi kertben) gyakori a **négyfoltos fénybogár** kártétele a gyümölcsökön. A rovarkártétel nyomán sérült, még éretlen gyümölcsökön a **moniliás rothadás** tünetei közepes-erős mértékűek.

Almában a **levéltetvek** (szürke,-zöld almalevéltetű) szaporodása, kártétele tovább lassult. Migrálásuk megkezdődött, folyamatos a nyári tápnövényeikre.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása újra csökkenő, 4-12 db imágó/csapda/3 nap fogással. Kártétel nem jellemző. Szilvában alacsony szintű a **szilvamoly** rajzása (15-21 db imágó/csapda/3 nap). Védekezés javasolt.

Cseresznyén, meggyen részben a betegségek következtében (**sztigminás levéllyukacsosodás, blumeriellás levélfoltosság**) részben élettani okokból megkezdődött a lombozat sárgulása, hullása.

SZŐLŐ

Növényfenológia: fűrtzáródás kezdete-fűrtzáródás

Szőlőben az amerikai szőlőkabóca lárvakelése, fejlődése folyamatos. **A lárvák előfordulási aránya : L1: 8 %; L2: 28 %; L3: 36 %; L4: 16 %; L5: 12 %**). A lárvák száma ültetvényenként eltérő, de ahol védekeztek, ott rendszerint alacsony szintű, 1-3 db lárva/100 levél mennyiséggel. A felhagyott, nem gondozott ültetvényekben a kabócák száma magas, 15-25 db lárva/100 levél mennyiségű, mely jelenleg jelentős fertőzési forrásul szolgál. Az L3-L4-es lárva-fokozatok már képesek terjeszteni a betegséget, ezért a fertőzött területeken a lárvák elleni védekezés kötelező. A felhagyott ültetvények gondozása vagy kivágása valamint a folyamatosan megjelenő **fitoplazma-szerű tüneteket** mutató tőkék eltávolítása a betegség terjedését lassíthatják, ezért ezek elvégzése mielőbb indokolt!

A **peronoszpóra** fertőzésveszélye a száraz, meleg napoktól kezdve csökkent, de a legutóbbi fertőzésekből tömeges tünet megjelenés tapasztalható, most már elsősorban levélen. Intenzív a kórokozó sporulálása a levélfonákon, ezért a fertőzött foltok mielőbbi blokkolása javasolt, mert ha újra csapadékosá válik az időjárás, a levéltünetek erősödése újra bekövetkezhet.

A fűrtök többsége már ellenáll a betegségnek (ontogenetikai rezisztencia) de a madárkás fűrtökön valamint a késve fejlődő másodfűrtökön a betegség fellépésére még van esély. A **feketerothadás** fellépése egyes ültetvényekben jelentős. A levéltünetek az érzékeny fajtákon közepes-erős mértékűek, fűrttünet egyelőre nem látható (vagy nem különíthető el megbízhatóan). A betegség ellen a védekezést folytatni szükséges.

A **lisztharmat** fertőzésveszélye a száraz, meleg, párás időszakokban emelkedik. Egy-egy érzékeny fajtán közepes-erős fokozatú fűrttünetek is megjelentek. Az intenzív védelem nagyon fontos.

DIÓ

Dióban a napokban várható a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzásának kezdete, ezért a ragacsos sárgalapok kihelyezése időszerű.

A nem, vagy ritkán védett ültetvényekben idén a baktériumos és gombás megbetegedések jelentősek. A **gnomóniás levélfoltosság** a lombon gyenge-közepes, a termés burkon közepes mértékűre erősödött.

Zalaszentlőrinc, 2023. július 10.

Tűh Annamária
előrejelző